

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

הוצאה לפועל, לשכת תל אביב
תיק 520331-06-19

תיק איחוד לחייב מוגבל

בפני כב' הרשם יניב דיין

בעניין: חייב 1, גדעון זוהר ת.ז. 022570840

החלטה

ביום 20.09.2022 הורתי ביוזמתי ובהתאם למצוות המחוקק על קיום דיון מאוחד בסוגיית הפחתת רביות מטעמים מיוחדים, בתיק האיחוד של החייב. זאת, בהתאם להוראת תקנה 19א' לתקנות ההוצאה לפועל תש"ס-1979 (להלן: "תקנות ההוצאה לפועל"), וכאמור בסעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל התשכ"ז-1967 (להלן: "החוק").

1. להלן עיקרי החלטתי מיום 20.9.2022, כדלקמן:

"לפני בקשת החייב לעיון מחדש בהחלטה מיום 18.8.22, ולהורות על דחיית הבקשה למינוי כונס נכסים. בקשה זו מיועדת לכבוד רשמת הכינוסים

הח"מ מטפל בתיק האיחוד של החייב, ובשלב זה מצאתי לערוך דיון ביוזמתי וזאת בהתאם לסמכויות אשר המחוקק הקנה לי בהוראות תקנה 19 א' לתקנות ההוצאה לפועל (דיון מאוחד) ובהתאם לסעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל (דיון בהפחתת רביות מטעמים מיוחדים), כפי שיפורט בהרחבה בהמשך.

לחייב 15 תיקים בהם סכום החובות בפתיחה (הכולל תשלום אגרה ושכ"ט א') עמד על סך 83,498 ש"ח. סכום החוב בעילה עמד על סך של 66,184 ש"ח. החייב שילם עד היום, בתיקים אלו, סך של כ- 47,517 ש"ח. (יצוין כי נפלה טעות סופר בהיקף הסכומים ששולמו והללו הסתכמו בסך של 28,274 ש"ח – הוסף ע"י הח"מ). סכום החוב להיום מסתכם ב- 1,727,348 ש"ח (ההדגשה אינה במקור – הח"מ).

יצוין כי החוב העיקרי של החייב הוא כלפי בנק הפועלים, בסך של 1,122,530 ש"ח. סכום החוב בפתיחה עמד על 27,314 ש"ח ובעילה עמד על 20,843 ש"ח. החייב שילם בתיק זה סך של 10,541 ש"ח.

הבקשה למינוי כונס נכסים לדירת החייב הוגשה על ידי הזוכה, הוט מערכות תקשורת בע"מ, בשל קרן חוב בסך של 1,375 ש"ח בתיק הוצאה לפועל אשר נפתח בשנת 2005.

החייב יליד 1966 (בן 56), סובל מבעיות רפואיות ומצבו הנפשי מוסיף להתדרדר, החייב סובל מחרדה, דכאון והפרעת הסתגלות.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

לטענתו, מימוש דירתו יקשה על מצבו, בשל קשיי הסתגלות מהם הוא סובל. החייב מציין כי דירתו בגודל של 34 מ"ר בלבד ונמצאת בקרית מלאכי, אינה מתוחזקת וקיימים בה מפגעים רבים, בבניין בן 50 שנה.

בפרוטוקול חקירת יכולת אשר נערך בעניינו של החייב ביום 20.6.2019, היטיב החייב לתאר את מצבו.

(-)

החייב הוא חייב מוגבל באמצעים וצו התשלומים אשר הושת עליו בתיק האיחוד עומד על סך של 150 ש"ח בחודש.

בנסיבות העניין, אני מורה על קיום דיון מאוחד בסוגיית הפחתת הריביות מטעמים מיוחדים כאמור בסעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל.

תגובת הזוכים תיתמך בתצהיר ערוך כדן ... (תצהיר של ב"כ או עובד במשרד ב"כ לא יתקבל ואף יוטלו הוצאות בלא כל מתן התראה).

תגובת הזוכים תינתן עד ליום 1.11.2022.

(להלן: "ההחלטה")

2. כאמור, בסיום ההחלטה קצבתי לזוכים זמן ארוך למתן תגובתם וזאת עד ליום 1.11.2022. חרף זאת, הזוכים לא מצאו לתת תגובתם והלכה למעשה הותירו את ההחלטה לשיקול דעתי. הזוכים כולם זוכים מקצועיים המחזיקים בתקשורת מחשבים. לפיכך, בהתאם לתקנה 24 ג לתקנות ההוצאה לפועל מתקיימת חזקת מסירה של כתב בדרך ממוחשבת כאילו הומצא כדן ביום השלישי שלאחר שידורו מהמערכת הממוכנת של הלשכה.

רקע כללי

3. לחייב 14 תיקים, מהם 13 כלולים בתיק האיחוד (התיק בגין חוב מזונות למוסד לביטוח לאומי אינו כלול בדיון זה). סך החובות בתיק האיחוד עומד על 1,773,093 ש"ח. סך החובות בפתיחה (כולל שכ"ט א' ואגרה) בתיקים אלו עומד על 77,749 ש"ח, וסך החובות בעילה עומד על 60,454 ש"ח. בתיקים אלו, שילם החייב סך של 28,274 ש"ח (בהחלטת מיום 20.9.2022 נפלה טעות סופר באשר להיקף הכספים ששולם על ידי החייב).

4. בתיק העיקרי כלפי בנק הפועלים, שנפתח בשנת 1998, עומד החוב על סך של 1,171,651 ש"ח. החוב בפתיחה (כולל שכ"ט א' ואגרה) בתיק זה עומד על סך של 27,314 ש"ח, והחוב בעילה עומד על סך של 20,843 ש"ח. עד כה, החייב שילם בתיק זה סך של 10,641 ש"ח.

5. מעיון במצבת התיקים, עולה שמרבית חובותיו של החייב נפתחו נגדו בשנים 2009 - 1992.

6. כאמור בהחלטה, עסקינן בחייב מוגבל באמצעים אשר הוטלו עליו הגבלות חמורות והושת עליו צו תשלומים בסך של 150 ש"ח. כאמור לעיל, בגין תיק המזונות, שאינו כלול באיחוד, החייב מצוי בהסדר ומשלם סך של 250 ש"ח.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

7. החייב, יליד 1966 (בן 56) הסובל מבעיות רפואיות, מתגורר בדירת חדר וחצי בקרית מלאכי. הדירה שוכנת בבניין בן 50 שנים, אינה מתוחזקת וקיימים בה מפגעים רבים. יצוין, שעל הדירה רובצת משכנתה שהחייב עומד בתשלומיה. החייב מתקיים מעבודה בשטיפת כלים וזכאי לגמלת הבטחת הכנסה. הכנסותיו מספיקות לו להוצאות המחיה ולתשלומי המשכנתא.

8. בדיון, שנערך לחייב ביום 20.6.2019, החייב תיאר את מצבו הקשה בחקירת יכולת שנערכה לו, כדלקמן:

"אני עייף נפשית מהחיים. יותר מידי שנים מאז שהתגרשתי אולי 20 שנה, כל החובות מהתקופה שהייתי נשוי, כבר 20 שנה אני גרוש ולא יצרתי חובות חדשים, זה רודף אחרי 20 שנה, אין לי חיים. אני מסתובב ורואה אנשים, אני רואה שאני לא כמוהם, אין לי חיים נורמלים. אם לא יהיה לי סיכוי גם לא אחייה חיים נורמלים. ניסיתי לפנות לסיוע המשפטי, זה לוקח חודשים עד שמישהו בא, עד שימנו מישהו וכבר אין לי כח נפשית. אני גר לבד, בדירת חדר 38 מטר, בקרית מלאכי. אין לי כלום חוץ מזה, זה עם צרות, כונס נכסים, מתקשרים ורוצים לקחת את הבית, זו דירה שאני משלם עליה משכנתא. אני לקחתי לפני 20 שנה 100,000 ש"ח ועד היום אני חייב, 20 שנה ואני עכשיו חייב 180,000 ש"ח. אתמול התקשר שלמה מבנק משכן ואמר לי שאני צריך לשלם חוב פיגורים תוך 7 ימים 7,000 ש"ח ואם לא אז הם יקחו לי את הבית. אמרתי שאנסה לדבר עם אחותי כדי שתעזור לי ב-1,000 ש"ח. יש לי 4 ילדים, יש לי עוד ילדה אחרי שהתגרשתי, אין קשר בינינו. יש לי 7 נכדים. הילדים הגדולים משפילים, מזלזלים. אני מנסה לעבוד, הרבה פעמים לא רוצים אותי, יש לי נפילות. אני עשיתי גמילה לבד. אני רוצה לחיות, לסדר את החיים, רוצה לראות אור, בית מלון, רק בטלויזיה אני רואה את זה. 20 שנה אין לי רישיון... היום הגעתי להוצאה לפועל לדיון באוטובוס. אני חי על כדורים, אני לא יכול לישון בלילה"

9. מדו"ח עובד סוציאלי מיום 10.8.2006 (צורף כנספח לבקשת החייב להפחתת צו תשלומים מיום 17.7.2013 בתיק איחוד 03-99217-12-8) עולה התמונה הבאה, כדלקמן:

"הנ"ל מוכר למרכז למצבי חרום מטעם עיריית ירושלים. מדובר באדם בגיל 39 גרוש 5 שנים ואב לחמישה ילדים שמשלם מזונות בסכום 4,500 ₪ בחודש. מר זוהר עובד כסבל משכורתו 4,300 ₪ כלומר שנשאר ללא אמצעי כספי למחיה. עקב מצבו הכספי הירוד, מזה שלוש שנים הוא דר רחוב שאין לו זכויות במשרד השיכון, כי עובד. (ההדגשה אינה במקור – הח"מ) התרשמתי שמצבו הכללי קשה עקב מצבו האישי והכספי... לכן אני ממליצה על קביעת תשלום חודשי נמוך יותר, על מנת שיוכל להחזיר את כל החובות שלו..."

10. כפי שניתן לראות, מסכת חייו של החייב לא הייתה קלה ואף במשך מספר שנים היה דר רחוב.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

סמכות רשם הוצאה לפועל להפחתת ריביות

11. המחוקק הסמיך את רשם ההוצאה לפועל לקיים דיון מאוחד ביוזמתו אם הוא סבור שיש בכך כדי לייעל את ההליכים. כאמור בתקנה 19א לתקנות ההוצאה לפועל: "רשם ההוצאה לפועל רשאי, לפי בקשת אחד מבעלי הדין או ביוזמתו, להורות על קיומו של דיון מאוחד בחלק מתיקי החייב או בכלם, אם סבר שיש בכך כדי לייעל ולפשט את ההליכים או כדי למנוע תוצאות סותרות ביחס לבקשות דומות או מכל טעם אחר, לרבות קיום של דיון מאוחד בבקשה הנידונה לפניו ובבקשה דומה שהוגשה בתיק אחד או יותר באותה לשכת הוצאה לפועל או בכל לשכה אחרת". (ההדגשה אינה במקור – הח"מ).

12. סמכות הרשם להפחתת ריביות מעוגנת בסעיף 4א81 לחוק: "רשם ההוצאה לפועל רשאי, ביוזמתו או לפי בקשת החייב ולאחר שנתן לזוכה הזדמנות לטעון את טענותיו, להפחית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, את תוספת הריביות הנצברות בתיק ההוצאה לפועל". (ההדגשה אינה במקור – הח"מ).

13. הטעמים המיוחדים נגזרים מנסיבותיו של כל תיק, בבחינת כל מקרה לגופו. לעניין הטעמים המיוחדים התייחס חברי, כבוד הרשם יניב יחזקאל, אשר דן בהפחתת ריביות בתיק הוצאה לפועל מספר 01-97450-00-0: "השאלה מהם טעמים מיוחדים נותרה פתוחה בפסיקה, ולמעשה לא קיימת רשימה סגורה. על רשם ההוצאה לפועל לבחון כל מקרה לגופו בהתאם לנסיבות התיק שבפניו". [אגב יצוין כי כב' השופט עמית יריב, ס. הנשיא דחה בקשה לרשות ערעור על החלטה זו, תוך שהוא קובע שלרשם ההוצאה לפועל שיקול דעת רחב מאוד בהפחתת ריביות (רע"צ 1456-11-22 מטבע חברה למסחר ומימון בע"מ נ' יהושע) (החלטה מיום 3.11.2022)].

14. כבוד השופט שטופמן (בדימוס) בע"א (מחוזי ת"א) 2836/03 עיריית תל אביב נ' מור תמר (פורסם בנבו, 24.1.2006) (להלן: "פס"ד מור תמר") דנה בסוגיית הטעמים המיוחדים וקבעה: "אשר להיקפם של הטעמים המיוחדים, הרי שבעוד שבעבר הוכר טעם מיוחד רק בנסיבות חריגות ומיוחדות, הרי שכיום מסתמן שינוי בפסיקה, המכיר בקיומו של טעם מיוחד, גם אם מצטברים טעמים שונים במאוחד".

15. גם כבוד השופט טל חבקין, ס. הנשיא של בית המשפט השלום בתל אביב, נתן דעתו לסוגיית "טעמים מיוחדים" ברע"צ 50023-03-22 פלוני נ' מגה קמעונאות בע"מ (פורסם בנבו, 3.5.2022):

"התיבה 'טעמים מיוחדים שיירשמו' מסמיכה את הרשם להביא בחשבון את כלל השיקולים הרלוונטיים להפחתת ריביות. בהקשר זה יש לזכור שריבית פיגורים נועדה לתמרץ את החייב לפרוע את החוב בהקדם האפשרי (ע"א 330/78 המהפך אגודה שיתופית בע"מ נ' פקיד השומה למס הכנסה, פ"ד לה(2) 499, 504-503 (1981), בג"ץ זנדברג נ' רשות השידור, פ"ד נ(2) 793, 807 (1996), רע"א

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

7777/09 בראנץ' נ' כנפי, פסקה 16 (7.1.2013)). חיוב בריבית פיגורים אינו משיג את מטרתו כאשר הוכח בבירור שהחייב אינו יכול לפרוע את חובותיו מטעמים שאינם תלויים בו כגון עקב מחלה קשה או מניעות אובייקטיבית אחרת. ריבית פיגורים עלולה אפוא לשמש ככלי עונשי נגד החייב על לא עוול בכפו. על כן איני משוכנע שנסיונות אישיות של החייב אשר מנעו ממנו או הקשו עליו במידה ניכרת לשלם את החוב אינן רלוונטיות לבקשה להפחתת ריביות, לבטח כשנלווה להן שיהוי לא מוצדק מצד הזוכה שגרם להגדלת החוב משמעותית. מאחר שאין צורך להכריע בשאלה זו כאן, אפשר להותירה לעת מצוא."

דיון והכרעה

16. לאחר שעיינתי בנתוני התיק, נסיבותיו של החייב וכן לאור השינוי במגמה בסוגיית ריבית הפיגורים, אני סבור כי הטעמים השונים בתיק זה מצטברים לכדי טעמים מיוחדים בגינם יש להפחית את הריביות הנצברות בתיק. להלן הטעמים המיוחדים:

17. טעם ראשון – החייב שילם כמחצית מחוב הקרן

החוב בעילה העומד על סך של 60,454 ₪, כאשר החייב שילם סך של 28,274 ₪. כלומר, החייב שילם כ- 47% מחובותיו בעילה.

18. טעם שני – חובות ישנים

החוב העיקרי של החייב הוא לבנק הפועלים, בגינו נפתח תיק בשנת 1998. פרט לתיק אחד שנפתח בשנת 2017, המהווה כ- 0.14% מסך החובות, יתר תיקיו של החייב הינם תיקים ישנים שנפתחו בין השנים 1992-2009.

19. טעם שלישי – נסיבותיו האישיות של החייב

החייב הוכרז כחייב מוגבל באמצעים ומצוי תחת הגבלות חמורות. החייב, בן 56, סובל מבעיות רפואיות, חי בצנעה ובדלות, מתקיים מעבודה בשטיפת כלים וזכאי לגמלת הבטחת הכנסה. כמו כן, החייב מתגורר בגפו בדירת חדר וחצי ששטחה 38 מ"ר, בקרית מלאכי. חרף מצבו הכלכלי הקשה, החייב משלם את צו התשלומים שהושת עליו בתיק האיחוד וכן, את המשכנתא הרובצת על דירתו. לטענתו, מימוש דירתו יקשה על מצבו, בשל קשיי הסתגלות מהם הוא סובל.

20. טעם רביעי – מניעת מימוש דירה בכינוס נכסים שנועד לתשלום ריביות

הבקשה למינוי כונס נכסים הוגשה מטעם הזוכה הוט – מערכות תקשורת בע"מ (להלן: "הוט"). החוב לזוכה הוט עומד כיום על סך של 15,151 ש"ח, כאשר חוב העילה עומד על 2,586 ש"ח. חוב זה מהווה כ- 0.9% מכלל חובותיו של היחיד בתיק האיחוד. קרי, לאחר

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

מכירת דירתו של החייב, תשלום המשכנתא לבנק ותשלום הוצאות הכרוכות בהליך המכירה, יקבל הזוכה הוט 0.9% בלבד מיתרת התמורה. אף הזוכה בתיק העיקרי נגד החייב, בנק הפועלים, נמנע מלבקש את מכירת דירתו של החייב (החייב משלם לבנק הפועלים את המשכנתא על הדירה).

21. טעם חמישי – חוסר מעש וחוסר תום לב

התיק לטובת הזוכה הוט נפתח בשנת 2005. רק לאחר 17 שנים, בחודש מאי 2022, הוגשה בקשה לכינוס נכסים לגבי דירתו של החייב, זאת בשעה שהחייב משלם את צו התשלומים ואת תשלומי המשכנתא לאורך השנים. בשל כך אני סבור, שכל שיש בהפחתת ריביות הפיגורים כדי למנוע את הליך מימוש הדירה בחוסר תום לב, ובפרט לאחר תקופה של חוסר מעש מצד הזוכה בעניין העיקול על הדירה, הרי שזה טעם מיוחד מאוד כשלעצמו המצדיק שימוש בסמכותי בהתאם לסעיף 4א81 לחוק.

ספק בעיני, אם ראוי ליתן לחייב להיאבק על תשלומי המשכנתא על הדירה למשך שנים ארוכות ואז, בגין חוב שנוצר 17 שנים לפני כן להטיל עיקול על הדירה, וכעת אף לדרוש את מימושה. כל זאת, שעה שאין מדובר בחובות חדשים שנוצרו בסמוך למועד הטלת העיקול על הדירה. בפס"ד מור תמר, הובהר כי: "חובת תום הלב, חולשת גם על אופן ניהולם של ההליכים בפני ראש ההוצל"פ. לעניין זה, סבורה אני, כי עקרון תום הלב בניהול הליכי הוצאה לפועל, מחייב את הזוכה בתיק ההוצאה לפועל, לפעול, באופן סביר, לקבלת סעד המימוש בהליכי ההוצאה לפועל, ואין הוא יכול "לישון על זכותו" זו, עד קץ כל הימים". עוד נקבע כי "תיק ההוצאה לפועל אינו יכול לשמש "תוכנית חסכון" לזוכה".

22. טעם שישי – ביטול ההגנה לדירת מגורים בעקבות תיקון 58 לחוק ההוצאה לפועל

חוק חדלות פירעון אינו מקנה את ההגנה לדירת מגורים, שהייתה נהוגה עובר לחקיקת החוק.

בתיקון 58 לחוק ההוצאה לפועל (תיקונים עקיפים במסגרת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018) בוטלה ההגנה לדירות חייבים, שעוגנה בסעיף 33א לחוק הגנת הדייר, על מנת לשפר את האיזון בין הנושים לבין החייבים. צעד זה עורר גל בקשות למינוי כונס נכסים הן בגין עיקולים ישנים, והן בגין עיקולים חדשים בשל חובות ישנים. העדר ההגנה של 'דייר מוגן' מהווה כשלעצמה טעם מיוחד מדוע יש להפחית את הריביות. כאמור, ההגנה מסוג 'דייר מוגן' אינה אפשרית עוד, לפיכך יש לשקול היטב טרם נעשית פגיעה אנושה בקורת הגג של החייב, וזאת כאשר אין מדובר בבקשה למימוש משכנתא / משכון / מינוי כונס נכסים בגין עיקול בשל חובות חדשים.

23. טעם שביעי – שינוי המגמה ביחס לריבית הפיגורים (תכלית ריבית הפיגורים)

כידוע נושא ריבית הפיגורים, בהוצאה לפועל ובכלל, מצוי ברביזיה מאוד מקיפה. במסגרת תיקון 63 לחוק ההוצאה לפועל בוצעו שני תיקונים: הראשון, הוסיף את סעיף 4א81 המקנה לרשם ההוצאה לפועל את הסמכות להפחית את הריביות מטעמים מיוחדים, ביוזמתו או לפי בקשת חייב, לאחר מתן זכות תגובה לזוכה. השני, הוסיף את סעיף 3ב69 לחוק ההוצאה לפועל המאפשר להכיר בחייב אשר עומד בצו התשלומים (תשלום ראשון מנהלי, שלושה

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

תשלומים לפי החלטת רשם) הכרה מנהלית "כחייב משלם" שתקנה לחייב, בין היתר, זכאות להפחתת 25% מהריבית המצטברת. תיקון 63 לחוק נכנס לתוקף במהלך שנת 2019. בשנה האחרונה הועלו שתי הצעות חוק בעניין הפחתת ריביות פיגורים, אשר עברו קריאה ראשונה ומצויות בהכנה של וועדת החוקה, חוק ומשפט לקראת קריאה שניה ושלישית: האחת, "הצעת חוק פסיקת ריבית והצמדה (תיקון מס' 9), התשפ"ב-2022, ה"ח הממשלה 888", השנייה "הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 71) (ריבית ודמי פיגורים), התשפ"ב-2022, ה"ח הממשלה 930". השינוי המהותי שמסתמן, הוא שריבית הפיגורים תפסיק להיחבר על חוב כאשר החייב מתחיל לשלם את צו התשלומים. כמו כן, בהתאם להצעות החוק, הריבית תתווסף לחוב אחת לרבעון ולא באופן יומי, וזאת על מנת לייצר לחייב נקודות זמן לתשלום, בטרם תתווסף ריבית פיגורים לחוב. לצד זה, סמכות רשם ההוצאה לפועל להפחתת ריבית הפיגורים תורחב. **עולה כי חל שינוי מגמה שנועד להפחית את ריבית הפיגורים הקיימת, כאשר התכלית של הטלת ריבית פיגורים היא לתמרץ את החייבים לשלם חובותיהם ולא לפצות את הזוכים או להעניש את החייבים.**

אין בליבי ספק שטעמים שונים אלה מהווים במצטבר טעמים מיוחדים בגינם יש לעשות שימוש בסמכות הרחבה המסורה לי ולהורות על הפחתת הריביות.

24. הזוכים לא הגישו כל תגובה לתיק, חרף ההזדמנות שניתנה להם ומשכך אני רואה אותם כמי שהותירו את ההחלטה לשיקול דעתי. בשל כך, ולאור האמור לעיל, אני מורה על הפחתת הריביות בתיקי החייב, באופן שבו ישלם לידי הזוכים מלוא סכום החוב בפתיחה (77,749 ש"ח), בניכוי הסכום ששולם עד כה (28,274 ש"ח).

25. עולה כי לאחר הפחתת הריביות יעמוד החוב בתיק האיחוד סך של 49,475 ₪.

26. לאור הנסיבות האישיות של החייב אני סבור שיש לקיים דיון בנוכחות הזוכים על מנת לגבש מתווה מוסכם לפירעון יתרת החוב.

27. הדיון יתקיים ביום 2.1.2023 בשעה 10:00.

28. זוכה שלא יגיע לדיון יראו אותו כמסכים לכל מתווה והחלטה שיתגבשו בדיון.

29. המזכירות תודיע לחייב על החלטה זו.

30. עד למתן החלטה אחרת החייב ימשיך לעמוד בצו התשלומים בתיק.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

יניב דיין

ז' כסלו תשפ"ג
01 דצמבר 2022

יניב דיין, רשם

תאריך